

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец март 2021 г.**

Общият брой нотификации за месец март 2021 г. е **398**. Сигналите в категория храни са най-много – **362**, за фуражите – **18**, а за материалите в контакт с храни – **18** (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи:
храни, фуражи и материали в контакт с храни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 116 нотификации,
които се разпределят в следните категории:

Зърнени и тестени изделия – 14 нотификации: тиаметоксам и наличие на неразрешените субстанции карбендазим и трициклазол в ориз басмати от Индия (2); изтегляне от пазара на бисквити от Франция, съдържащи сусам контаминиран с етиленов оксид, на замразен хляб от Испания, съдържащ сусам контаминиран с етиленов оксид и на нуга също от Испания, съдържаща сусам контаминиран с етиленов оксид; наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в псилиум,

използван в брашно с млечен шоколад от Франция и в лимониви и джинджифилови блокчета от Италия; **алкалоиди на мораво рогче (*Claviceps purpurea*)** в ръж от Германия; **афлатоксини** в кафяв ориз басмати от Пакистан; **наличие на фъстъци** в торта от Полша; **охратоксин А** в ориз басмати от Холандия; **недекларирана горчица** в шоколадови сладки от Ирландия; **глицидилови естери** в сладки пълни с фурми от Саудитска Арабия и **недекларирани лешници** в свободни от глютен тестени изделия от Италия.

Плодове и зеленчуци – 14 нотификации: **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в портокали от Египет и в круши от Китай; **наличие на неразрешените субстанции фенвалерат и хлорпирифос-метил** в мандарини от Турция; **прохлораз и наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил** в грейпфрути от Турция; **недеклариран сулфит** в консервиран нахут от Италия; ***Listeria monocytogenes*** в замразена сладка царевица от Унгария; **охратоксин А** в сушени смокини от Турция; **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил** в грейпфрути от Турция; **имазалил** в нарове от Турция; **наличие на неразрешените субстанции хлорпирифос и хлорпирифос-метил** в грейпфрути също от Турция; **хранителен взрив по подозрение (тропанови алкалоиди), че е предизвикан от дълбоко замразено спаначено пюре** от Словакия; **пиракластробин** в коралова маруля от Белгия; **наличие на неразрешената субстанция дитиокарбамати** в круши от Колумбия и **подозрение за *Listeria monocytogenes*** в и погрешно етикетирани (готово за консумация) на замразена сладка царевица от Унгария.

Ядки, продукти от ядки и семена – 11 нотификации: **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в сусам от Индия (8); **изтегляне от пазара на хумус от Испания, направен със сусамени семки контаминирани с етиленов оксид; високи нива на цианид** в бадеми от Италия и **афлатоксини във фъстъци** от Испания.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 9 нотификации: **шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в охладени говежди филета от Аржентина (2); ***Listeria monocytogenes*** в охладено конско месо от Холандия, в замразена месна заготовка от Белгия и в салам

от Испания; **влошено проследяване (дефектна здравна марка)** за охладено конско месо от Холандия; *Salmonella* в колбас от Испания; **хранителен взрив предизвикан от *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в охладени говежди трупове от Германия и **липса на срок на годност** на пушен датски салам също от Германия.

Мляко и млечни продукти – 9 нотификации: *Listeria monocytogenes* в охладено сирене от сурово мляко от Франция (2), в краве сирене от сурово мляко също от Франция (2), в овче сирене с шамфъстък от Италия, в сирене бри от Франция, в сирене от сурово мляко от Белгия и в меко сирене от Австрия и **шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в меко сирене от Франция.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 8 нотификации: **високи нива на цианид** в хранителна добавка от Словакия (2); **недекларирана соя** в хранителна добавка от Италия; **полициклични ароматни въглеродороди** в екстракт от куркума и джинджифил от САЩ; **бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеродороди** в хранителна добавка от САЩ; **бензо(а)пирен** в хранителна добавка също от САЩ; **висока алкалност** на концентрат на основа от Германия и **недекларирани ракообразни** в хранителна добавка от Холандия.

Билки и подправки – 8 нотификации: **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в смрадлика на прах от Турция и в кърпи на прах от Индия; **изтегляне от пазара** на микс от подправки със сусамени семки от Франция, **вероятно контаминирани с етиленов оксид**; **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в копър от Египет; *Salmonella* в микс от билки от Германия; **афлатоксини** в черен пипер от Индонезия; **охратоксин А** в индийско орехче също от Индонезия и **пирилизидинови алкалоиди** в орегано от Турция.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 7 нотификации: *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в замразени пилешки обрезки от Полша, в замразени пилешки филета от Полша и в охладено пилешко месо също от Полша; *Salmonella* в замразено печено на шиш месо от Полша, в замразено пуешко руло от Белгия и в замразени, обезкостени пилешки хапки от Полша и *Listeria monocytogenes* в замразени пилешки продукти от птиче месо от Холандия.

Други хранителни продукти/смесени – 6 нотификации: метални жици (1-2 см) в банички за вегани от Германия; **недекларирани яйца** в спагети болонезе също от Германия; **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в сусамени семки в микс от брашна от Холандия; **изтегляне от пазара на тахан от България, вероятно контаминиран с етиленов оксид**; стъклен фрагмент в бебешка храна с вкус на ябълка и ананас от Чехия и **наличие на неразрешената нова хранителна съставка никотин** в свободни от тютюн никотинови торбички от Швеция.

Готови ястия и закуски – 5 нотификации: **пластмасови фрагменти** в замразено ястие бами горенг от Германия и в замразени пържени зеленчуци също от Германия; **изтегляне от пазара на тофу** и **равиоли с босилек** от Франция, **съдържащи сусамени семки, вероятно контаминирани с етиленов оксид**; **недекларирана млечна съставка (наличие на суроватъчен протеин)** в сандвич с пиле и кърри от Испания и **недекларирана соя** във вегетариански кюфтета със смачкани картофи от Швеция.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 4 нотификации: **Diarrhoeic Shellfish Poisoning (DSP) токсини** в замразени сготвени миди от Испания; **високи нива на *Escherichia coli*** в живи миди от Испания; **хранителен взрив, по подозрение, че е предизвикан от норовирус** в приготвени миди също от Испания и **норовирус** в живи миди от Франция.

Риба и рибни продукти – 3 нотификации: **хранително натравяне предизвикано от хистамин** в замразена риба тон от Виетнам; **живак** в консервирана в олио риба тон от Италия и ***Salmonella*** в рак на прах от Холандия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: ***Salmonella enterica ser. Agona*** в течен шоколад от Холандия и **охратоксин А** в смляно кафе от Сърбия.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: метални парчета (5 и 9 мм дълги) в карамелизирани плодове от Турция и **риск от задушаване в резултат от консумация и неразрешено наличие на Е 407 – карагенан и Е 425 – коняк** в желирани бонбони от Тайланд.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: хранителен взрив по подозрение, че е предизвикан от белени скариди от Естония и погрешно етикетирани (риба в съдържанието) на сушени скариди от Холандия.

Мазнини и масла – 2 нотификации: глицидилови естери в растително топено масло от Турция (2).

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: миграция на първични ароматни амини от пластмасови кухненски прибори от Китай и миграция на хром, олово, алуминий, никел, манган и кобалт от тиган също от Китай.

Храни за домашни любимци – 2 нотификации: *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в замразена храна за домашни любимци от Холандия и *Salmonella enterica ser. Derby* в кучешки играчки за дъвчене от Чехия.

Главноноги и продукти от тях – 1 нотификация: кадмий в замразен цял калмар от Индия.

Фуражни суровини – 1 нотификация: метални жици (2мм x 0.5мм) в кучешка храна от Ирландия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: метални жици (6-30 мм) в тринатриев цитрат дихидрат от Белгия.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: недекларирани бадеми в шоколадова украса от Германия.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: недостатъчна термична обработка (на бъз) на шейк с бъз от Холандия.

Вино – 1 нотификация: олово в бяло вино от Италия.

През месец март 2021 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Франция и Индия с по 12 нотификации, следвани от Турция с 11 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС - 135 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 48 нотификации: афлатоксини в сушени смокини от Турция (8), във фъстъци от САЩ и във фурми без костилки от Пакистан; наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил в

чушки от Турция (8), в мандарини от Турция и в грейпфрути също от Турция; **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в портокали от Египет (3) и в грейпфрути от Турция; **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в бамя от Индия (2) и в люти чушки от Уганда (2); **ацетамиприд** в чушки от Турция (2); **тебуфенпирад** в чушки от Турция (2); **флоникамид** в чушки от Турция (2); **пиридабен** в чушки от Турция (2); **фостиазат** в чушки от Турция и в картофи от Египет; **форметанат** в чушки от Турция; **имазалил** в нарове от Турция; **бупрофезин** и **наличие на неразрешените субстанции: хлорпирифос и хлорпирифос-метил** в грейпфрути от Турция; **наличие на неразрешената нова храна *Asparagus racemosus*** от Шри Ланка; **ацетамиприд, тиофанат-метил** и **наличие на неразрешената субстанция карбендазим** в нарове от Турция; **пиридабен и етоксазол** в чушки от Турция; **лямбда-цихалотрин, цифлутрин** и **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в нарове от Египет; **метомил** и **лямбда-цихалотрин** в патладжани от Доминиканската република; **неразрешено влагане на оцветител Е 129 – Алура Червено АС** в кокосово желе и сироп от плодове на червена палма от Филипините и **тау-флувалинат** и **наличие на неразрешената субстанция карбендазим** в чушки от Турция.

Ядки, продукти от ядки и семена – 30 нотификации: **афлатоксини** в шамфъстък от Иран (9) и от Турция, във фъстъци от Египет (5), Аржентина (3), Индия, Китай, във фъстъчено масло от САЩ, в лешници от Грузия и в бадеми от САЩ; ***Salmonella*** в сусам от Нигерия (2); **наличие на неразрешената нова храна ядки от бетел** от Индия; **липса на здравен сертификат** на печени лешници от Азербайджан; **високи нива на оцветител Е 110 – Сънсет Жълто FCF** в хрупкав нахут с вкус на барбекю от Турция и **афлатоксини, *Salmonella enterica* ser. *Chester* и *Salmonella enterica* ser. *London*** в сусам от Иран.

Риба и рибни продукти – 13 нотификации: **опаразитяване с *Anisakis*** на сребърна риба нож (*Lepidopus caudatus*) от Мароко (2); **хистамин** в консервирана риба тон от Тайланд; **лошо хигиенно състояние** и **опаразитяване с *Anisakis*** на сребърна риба нож (*Lepidopus caudatus*) от Мароко; **влошени органолептични характеристики** на охладена риба тон от Кот Дивоар, на замразена риба тон от Индонезия и на замразени сардини

от Мароко; **неправилен здравен сертификат (няма съответствие между партидите и сертификата)** на замразена скумрия от Оман; **неправилна декларация за внос** на замразена риба тон от Гватемала; **влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига** на замразени скариди от Мароко; **живак** в замразена риба меч също от Мароко и **неоторизиран търговски оператор** на замразен калмар от Китай.

Билки и подправки – 11 нотификации: **афлатоксини** в микс от подправки от Пакистан (2), в чили от Шри Ланка и в индийско орехче от Индонезия; **наличие на неразрешената нова храна *Artemisia inculta*** от Египет; **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в семена от копър от Индия; *Salmonella enterica ser. Gaminara*, *Salmonella enterica ser. Matadi* и *Salmonella enterica ser. Poona* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Coeln*, *Salmonella enterica ser. Minnesota* и *Salmonella enterica ser. Poona* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella* и *Salmonella enterica ser. Rubislaw* в черен пипер от Бразилия; **наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид** в лук на прах от Индия и *Salmonella enterica ser. Ealing*, *Salmonella enterica ser. Kiambu* и *Salmonella enterica ser. Newport* в черен пипер от Бразилия.

Материали в контакт с храни – 6 нотификации: **миграция на формалдехид** от меламинави чинии от Китай и от кухненски прибори от Китай; **неразрешено влагане на бамбук** в кухненски прибори от Китай и в пластмасови чаши от Китай; **липса на декларация за съответствие** на керамични кухненски прибори от Китай и **миграция на меламин** от меламинава купа и поднос също от Китай.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 4 нотификации: **недекларирани ядки кашу** в млечен шоколад с елда от Русия; **наличие на неразрешената субстанция толфенпирад** в зелен чай от Китай; **наличие на неразрешената субстанция антраквинон** в билков чай от Шри Ланка и **бупрофезин** и **наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос** в зелен чай от Хонг Конг.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 4 нотификации: **живак** и **високи нива на олово** в хранителна добавка от Индия; **наличие на неразрешените нови хранителни съставки (*Caulophyllum thalictroides*, *Asparagus sarmmentosus*, *Azadirachta indica*)** в

хранителни добавки от Обединеното кралство; **наличие на неразрешената субстанция силденафил тионов аналог** в хранителна добавка също от Обединеното кралство и **наличие на неразрешената нова храна масло от ему на капсули** от Австралия.

Зърнени и тестени изделия – 3 нотификации: **наличие на неразрешена съставка (пчелен мед от неустановени държави)** в препечен хляб от Обединеното кралство; **непълно етикетирание (източника на маслото не е упоменат)** на тестени изделия от Индия и **високи нива на акриламид** в бисквити от Турция.

Ракообразни и продукти от тях – 3 нотификации: **подозрение за фалшификация (подмяна на видовете)** на замразени тигрови скариди (*Penaeus kerathurus*) от Мавритания; **влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига** на замразени скариди от Аржентина и **наличие на забранената субстанция нитрофуран** в замразени скариди от Индия.

Главоноги и продукти от тях – 2 нотификации: **опит за нелегален внос** на замразени калмари от Индия и **кадмий** в замразени пипала от калмар от Индия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 2 нотификации: **опит за нелегален внос (незадоволителна проверка)** на замразено обезкостено говеждо месо от Аржентина и на свински пръжки от Тайланд.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: **наличие на неразрешената нова хранителна съставка семена от целина** в безалкохолни напитки от Шри Ланка и **наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Chrysanthemum morifolium Ramat.*** в безалкохолни напитки от Китай.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: ***Salmonella enterica ser. Saintpaul*** в замразени миди от Виетнам.

Фуражни суровини – 1 нотификация: **афлатоксини** във фъстъци от Индия.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: **афлатоксини** във фъстъчена и карамелена сладоледена паста от Босна и Херцеговина.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: липса на идентификационен код на сирене чедър на прах от САЩ.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: неразрешено влагане на оцветител Е 110 – Сънсет Жълто FCF в пшеничен снакс от Китай.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: високи нива на Е 202 – калиев сорбат в соев сос от Мексико.

Вода за човешка консумация (други) – 1 нотификация: неразрешени газирани минерални води от Русия.

През месец март 2021 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 41 нотификации, следвана от Индия с 12 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 94 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 21 нотификации: наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос в портокали от Египет (2) и в грейпфрути от Турция; наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил в мандарини от Турция (2); недеklarиран сулфит в захаросано манго от Тайланд и в зелени стафиди от Иран; наличие на неразрешената субстанция карбофуран в боб от Шри Ланка и в годжи бери от Китай; наличие на неразрешената субстанция диметоат в портокали от Египет и в гуава също от Египет; имазалил в банани от Еквадор; квинтозен и наличие на неразрешените субстанции: хлорпирифос, ипродион, хлороталонил и триазофос в листа от босилек от Лаос; кадмий в чесън от Китай; делтаметрин в сливи от Италия; тиофанат-метил в растението *Moringa oleifera* от Индия; прохлораз и наличие на неразрешените субстанции: хлорпирифос-метил и фенбутатинов оксид в грейпфрути от Турция; прохлораз в лимони от Турция; наличие на неразрешената субстанция ипродион в червено грозде от Перу; наличие на неразрешените субстанции монокротофос и ацефат в растението *Moringa oleifera* от Индия и наличие на неразрешената субстанция ипродион в патладжани от Хондурас.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 15 нотификации:
Salmonella enterica ser. Enteritidis в охладени патешки филета с кожа от Полша, в охладени пилешки филета от Полша, в охладено пилешко месо от Полша и в пилешки продукти също от Полша; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в охладени бутчета от Полша, в охладени пилешки филета също от Полша и в охладени пилешки продукти от Франция; *Salmonella enterica ser. Paratyphi B* в охладени пилешки гърди от Германия и в охладени пилешки бутчета от Белгия; **високи нива над допустимите стойности на доксициклин** в охладено пилешко месо от Холандия; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* и *Campylobacter* в охладени пилешки трупове от Полша; **недостатъчна пастъоризация** на пилешко кърри в салата от Холандия; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* и *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладени пилешки филета от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* в свободни от глутен панирани пилешки филета от Ирландия и **Salmonella enterica ser. Houtenae** в птиче месо от България.

Риба и рибни продукти – 10 нотификации: наличие на неразрешените субстанции кристал виолет и левкокристал виолет в охладена риба от Малта (2); **живак** в охладена риба меч от Мароко и в охладена риба тон от Испания; **хистамин** в охладени филета от риба тон от Шри Ланка; *Listeria monocytogenes* във филета от пушена пъстърва от Германия; **кадмий и хистамин** в замразена риба тон от Пакистан; **кадмий** в замразена риба тон от Еквадор; **опит за нелегален внос(незадоволителна проверка)** на замразени филета от риба треска от Китай и **високи нива над допустимите стойности на енрофлоксацин** в замразена пъстърва от Турция.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 9 нотификации: 2,4-динитрофенол (DNP) от Турция и в хранителна добавка от Чехия; **високи нива на йод** в хранителна добавка от Турция; **наличие на неразрешените съставки (селениев глицинат и екстракт от *Serenoa repens*)** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Epimedium sagittatum*** в хранителна добавка от Турция; **високи нива на цианид** в хранителна добавка от Чехия; **наличие на неразрешените нови хранителни съставки *Trametes versicolor*, *Dendrobium nobile*, 2-диметиламиноетанол (DMEA), *Pleurotus eryngii*** и

Cordyceps militaris в хранителна добавка от Канада; наличие на неразрешените нови хранителни съставки (екстракт от *Junglans Regia* и екстракт от *Eria Jarensis*), наличие на неразрешените субстанции бета-аланин, фенетиламин, 2-амино-6-метилхептан (DMHA) и наличие на неразрешената нова хранителна съставка екстракт от корен на *Rauwolfia vomitoria* в хранителна добавка от САЩ и наличие на неразрешената субстанция L-норвалин в хранителна добавка също от САЩ.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 6 нотификации: норовирус в миди от Франция (2); изтегляне от пазара на миди отглеждани във Франция, поради възможна контаминация с норовирус (2); високи нива на *Escherichia coli* в миди от Испания (2).

Материали в контакт с храни – 6 нотификации: високи нива на обща миграция от пластмасови чинии от Малайзия (2) и от пластмасови лъжици също от Малайзия; миграция на първични ароматни амини от пластмасови кухненски прибори с неизвестен произход; миграция на формалдехид и меламин от бамбукови чаши от Китай и хром в стоманени вилици също от Китай.

Билки и подправки – 6 нотификации: потенциално отровно растение бласкун (*Mentha pulegium*) от Иран; *Salmonella* в изсушени листа от мента от Иран; кадмий в чесън от Китай; наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в смян джинджифил от Индия; наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос в смян кимион от Индия и *Salmonella enterica ser. Give* в куркума на прах също от Индия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 6 нотификации: *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в охладено свинско месо от Германия (3); кадмий в охладено конско месо, добито от коне заклани в Италия, като произхождат от Полша; *Salmonella enterica ser. Brandenburg* в охладено свинско месо от Литва и *Salmonella enterica ser. Derby* в охладено нарязано свинско месо от Германия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 4 нотификации: наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в сусам от Индия и от Обединеното кралство и в микс от семена използвани в замразени кроасани

от Франция и винклозин, бромпропилат и наличие на неразрешената субстанция антраквинон в кимион от Холандия.

Фуражни суровини – 3 нотификации: наличие на неразрешените фуражни добавки: екстракти и масла *om Thymus serpyllum, Urtica dioica, Sature Montana, Salvia officinalis, Rosmarinus officinalis* в храна за пчели от Босна и Херцеговина; **афлатоксини** в слънчогледови семки от Египет и **високи нива на флуор** в монодикалциев монофосфат от Турция.

Зърнени и тестени изделия – 2 нотификации: тиаметоксам и наличие на неразрешената субстанция трициклазол в ориз басмати от Индия и замразени тестени изделия от Чехия, съдържащи сусамени семки контаминирани с етиленов оксид.

Други хранителни продукти/смесени – 2 нотификации: наличие на неразрешената субстанция трициклазол в сушени макаронени изделия от Виетнам и наличие на неразрешената субстанция силденафил в паста с мед, захар и билки от Турция.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива на сулфит в замразени скариди от Еквадор.

Фуражни добавки – 1 нотификация: наличие на неразрешените фуражни добавки: екстракти и масла *om Thymus serpyllum, Urtica dioica, Sature Montana, Salvia officinalis, Rosmarinus officinalis* в храна за пчели от Босна и Херцеговина.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: недеklarирани мляко, лактоза, соя и фъстъци (липса на означение в етикета на полски език) в сладолед с шоколад и ядки от Франция.

Натурална минерална вода – 1 нотификация: високи нива на бор и непълно етикетирание (липса на задължителна информация на немски език) на минерална вода от Турция.

*През месец март 2021 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Турция с 12 нотификации, следвана от Турция с 8 нотификации. **България е нотифицирана веднъж.***

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 53 нотификации,
които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 10 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD) в CBD масла от Швейцария (2), CBD масло от Хонг Конг, предлагано в Интернет и в хранителни добавки, предлагани в Интернет; тетраhydroканабинол (THC) в неразрешената нова храна CBD масло от Германия и в CBD екстракт от Австрия; наличие на небезопасната съставка *Withania somnifera* в хранителна добавка от Унгария; наличие на неразрешените нови хранителни съставки *Trametes versicolor* и 2-диметиламиноетанол (DMA) в хранителна добавка, предлагана в Интернет; наличие на неразрешената нова хранителна съставка 2-диметиламиноетанол (DMA) в хранителна добавка от САЩ и високи нива на пиперин в хранителни добавки от Швеция.

Плодове и зеленчуци – 7 нотификации: наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос-метил в грейпфрути от Турция (2); наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос в портокали от Гърция и в банани от Еквадор; циперметрин, металаксил, ламбда-цихалотрин и наличие на неразрешените субстанции: дитиокарбамати и ипродион в лозови листа от Турция; каптан в краставици от Гърция и високи нива на йод във водорасли от Китай.

Зърнени и тестени изделия – 5 нотификации: изтегляне от пазара на замразени багети от Белгия, съдържащи сусамени семки, вероятно контаминирани с етиленов оксид и на хлебни изделия от Холандия, съдържащи сусамени семки, контаминирани с етиленов оксид; охратоксин А в ръжен хляб от Естония; наличие на неразрешената субстанция трициклазол в ориз басмати от Холандия и наличие на неразрешената субстанция етиленов оксид в брашно от елда от Франция.

Фуражни суровини – 5 нотификации: *Salmonella enterica ser. Drac* в сусам от Белгия; *Salmonella enterica ser. Fillmore* в рапично къспе от Румъния; *Salmonella* в рибно брашно от Перу; *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в слънчогледово къспе от Италия и стъклени фрагменти в царевица от Румъния.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 5 нотификации: *Salmonella* в охладено пилешко месо от Полша; *Salmonella enterica ser. Hadar* и *Salmonella enterica ser. Kottbus* в замразени патешки филета от Унгария; *Salmonella enterica ser. Infantis* в замразени вакуум пакетирани пилешки филета от Полша; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в замразено патешко месо от Полша и *Salmonella enterica ser. Newport* в пилешки филета също от Полша.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: миграция на формалдехид от бамбукови чаши от Китай; неразрешено влагане на бамбук в кухненски прибори направени от бамбукови фибри и меламин от Франция; високи нива на обща миграция от пластмасови чинии от Гърция и миграция на летливи органични вещества от силиконови чаши от Китай.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: *Salmonella enterica ser. Derby* в замразено свинско месо от Полша; *Listeria monocytogenes* в замразени продукти от месо на диви свине също от Полша и *Salmonella enterica ser. Dublin* в замразени говежди обрезки от Холандия.

Комбинирани фуражи – 2 нотификации: високи нива на витамин А в пълноценен фураж за птици от Белгия и високи нива на селен в храна за котки и кучета от Италия.

Фуражни добавки – 2 нотификации: наличие на неразрешената фуражна добавка канабидиол (CBD) в храна за домашни любимци от Франция и наличие на забранената субстанция ронидазол в лизинов сулфат от Китай.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации: неточен срок на годност (12.03.2022 г. вместо 12.03.2021 г.) на охладена пушена съомга от Белгия и неразрешено наличие на Е 300 – аскорбинова киселина в охладена вакуум пакетирана риба тон от Испания.

Билки и подправки – 2 нотификации: наличие на пластмасови частици в сол от Испания и тиаметоксам, клотианидин, имидаклоприд и наличие на неразрешената субстанция хлорпирифос в кимион от Индия.

Други хранителни продукти/смесени – 2 нотификации: тетрахидроканабинол (THC) и наличие на неразрешената нова

хранителна съставка канабидиол (CBD) в хранителни продукти с коноп от Холандия и **неточен срок на годност** на говежди гулаж от Германия.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива на сулфит в рак от Мавритания.

Мазнини и масла – 1 нотификация: високи нива на ерукова киселина в масло от синап от Унгария.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: **неразрешено наличие на ДНК от генетично модифициран микроорганизъм** в протеазни ензими от Холандия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella* в пълноценна храна за възрастни кучета от Литва.

През месец март 2021 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Полша с 6 нотификации, следвана от Холандия с 5 нотификации.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. март 2020 г.** и **м. март 2021 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. **Запазва се тенденцията** най-много нотификации да са докладвани в групата на храните. **Повишение** се наблюдава при: общия брой нотификации с 41%, при храните с 44% и при материалите в контакт с храни с 50%. **Спад** се наблюдава при фуражите с 10%.

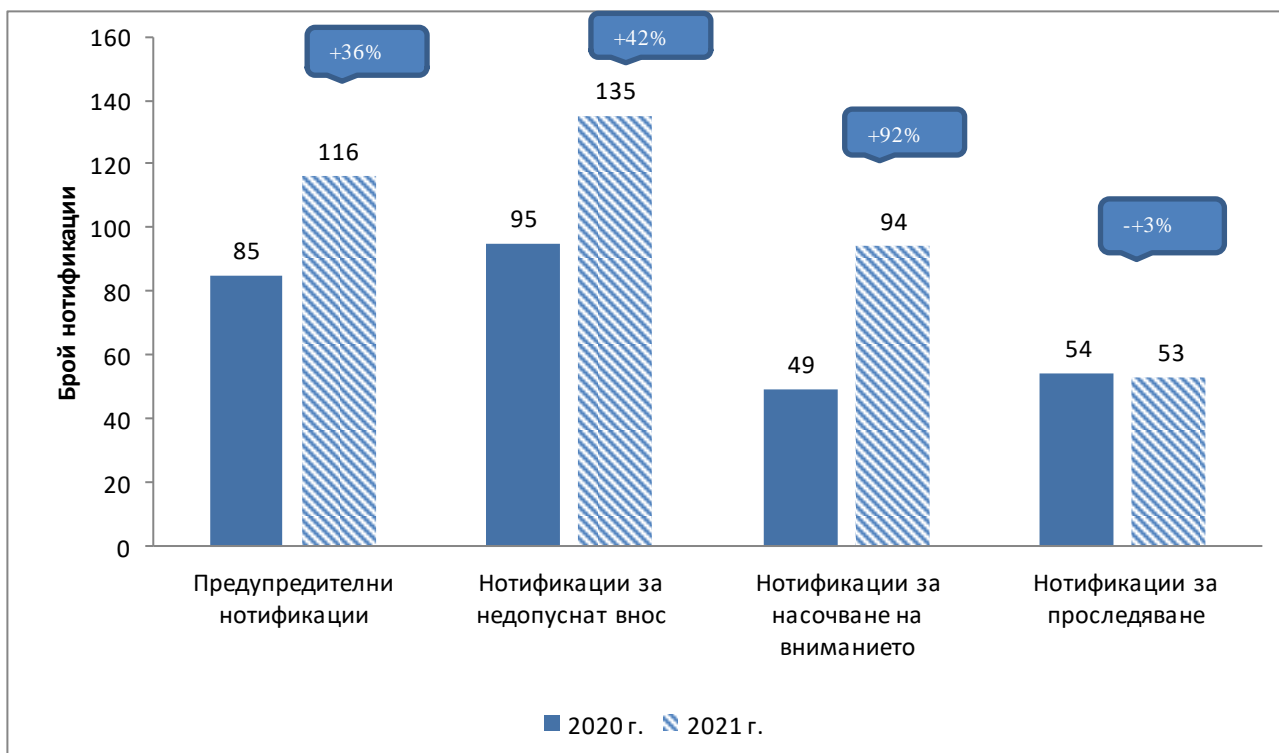
За месец март 2021 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при общия брой нотификации, храните и материалите в контакт с храни. Изключение правят фуражите където се наблюдава спад.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. март 2020 г. и м. март 2021 г.

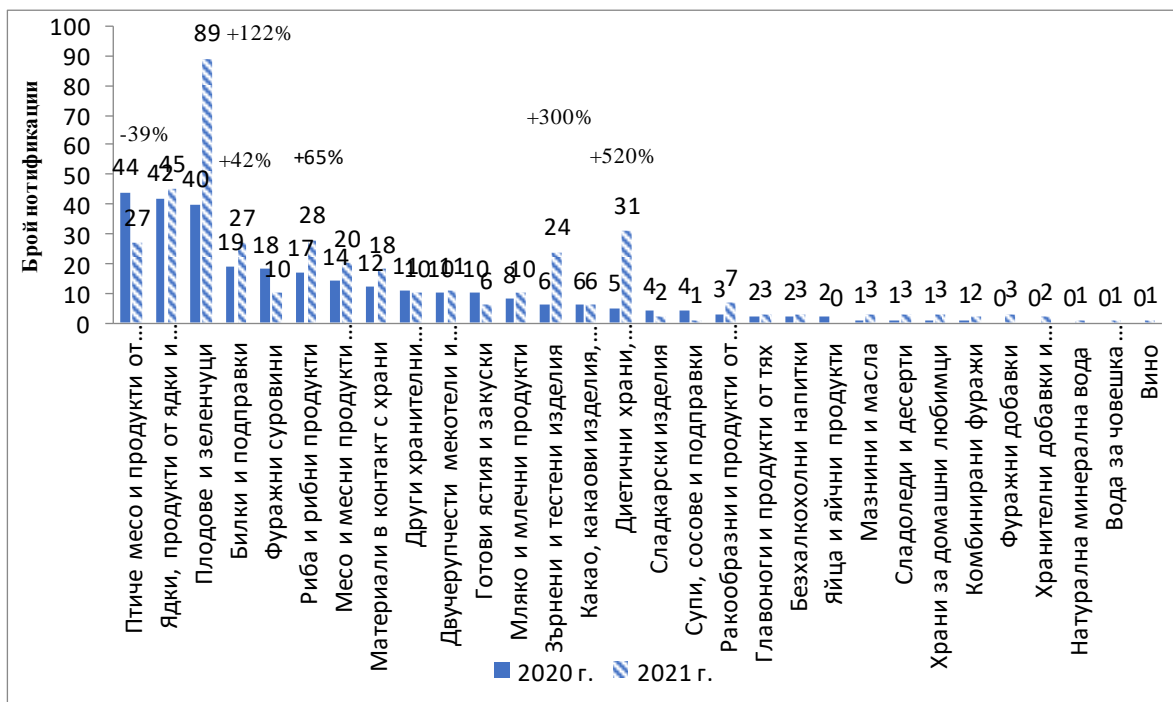
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по **вид**. Най-много нотификации са докладвани при нотификациите за недопуснат внос. **Повишение** се наблюдава при предупредителните нотификации с 36%, при нотификациите за недопуснат внос с 42% и при нотификациите за насочване на вниманието с 92%. **Слабо понижение** се наблюдава само при нотификациите за проследяване.

За месец март 2021 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при почти всички видове нотификации с изключение на нотификациите за проследяване.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

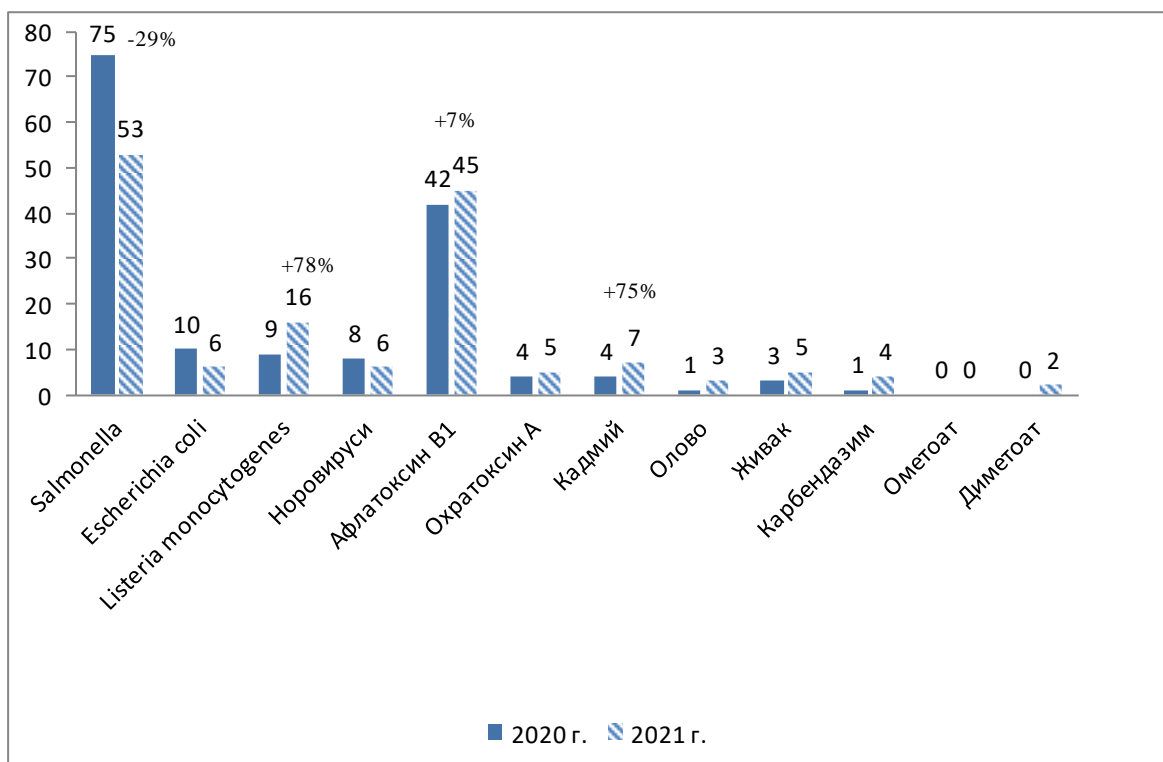
На *фиг. 4* са съпоставени данните за месец **март 2020 г.** и **март 2021 г.** според **категиорите продукти**. **Повишение** се наблюдава при: „Плодове и зеленчуци“ със 122%; при „Билки и подправки“ с 42%; при „Риба и рибни продукти“ с 65%; при „Зърнени и тестени изделия“ с 300% и при „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ с 520%. **Понижение** се наблюдава при „Птиче месо и продукти от птиче месо“ с 39%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците март 2020 г. и февруари 2021 г., може да се направи извод, ясна тенденция на повишение при почти всички категории продукти с изключение на птичето месо и продукти от птиче месо където се наблюдава спад.

На фиг. 5 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за месец март 2020 г. и март 2021 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава спад като при *Salmonella* достига 29%. **Изключение** прави *Listeria monocytogenes* където има повишение със 78%. При микотоксините се наблюдава повишение като при афлатоксин В1 достига 7%. При тежките метали също има повишение, като при кадмия достига 67%. Пестицидите запазват **ниски нива**.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците март 2020 г. и март 2021 г. може да се направи извод, ясна тенденция на повишение при микотоксините и тежките метали. При патогенните микроорганизми се наблюдава спад с изключение на *Listeria monocytogenes* където има повишение. Пестицидите запазват ниски нива.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

*Горепосочената информация ще бъде публикувана на
електронната страница на ЦОРХВ*

https://corhv.government.bg/?cat=89&news_id=1388

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис

младши експерт в Дирекция КРОКЦ

26.04.2021 г.

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056